

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419201010
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6419201010.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočičkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobkyne: T. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX M. nad F., zastúpená: JUDr. Dušan Klimo, LLM advokát, so sídlom Sládkovičova 16/61, 965 01 Žiar nad Hronom, proti žalovanej: 1/ D. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XX, XXX XX X., zastúpenej: Advokátska kancelária Líška & Partners, s. r. o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 4, 965 01 Žiar nad Hronom, žalovanému: 2/ H. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. H. F. XXX/XX, XXX XX Kremnica, o určenie absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy a určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 24C/6/2019-146 zo dňa 16. 01. 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 24C/6/2019-146 zo dňa 16. 01. 2020 p o t v r d z u j e.

II. Žalovanej 1/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalobkyni, ktorá je ich povinná nahradiť žalobkyni v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

III. Žalovaný 2/ nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalobkyni a uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou po jej úpravách sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 2/ (ako darcom) a žalovanou 1/ (ako obdarovanou) uzatvorenej 11.2 2008, ktorej predmetom bol prevod vlastníctva bytu číslo X na 4. poschodí bytového domu číslo súpisné XXX, vchod č. XX, v X., spoluvlastnícke podiely, zapísané na LV č. XXXX pre obec X. katastrálne územie X., na Okresnom úrade, odbor katastrálny Žiar nad Hronom a určenia vlastníckeho práva k uvedenej nehnuteľnosti v prospech žalovaného 2/. Eventuálne sa žalobkyňa domáhala určenia, že vydržala vecné bremeno doživotného užívania bytu č. XX v dome s.č. XXX v k.ú. X., zapísané na LV č. XXXX.

3. Uznesením č.k. 24C6/2019-71 zo dňa 23.09.2019 okresný súd vylúčil na samostatné konanie žalobu o určenie, že žalobkyňa vydržala vecné bremeno doživotného užívania bytu

4. Žalobkyňa uplatnila nárok na základe tvrdeného skutkového stavu, že s manželom a svojim synom žila v byte č. X nachádzajúcim sa v dome súp. č. XXX evidovanom na LV č. XXXX v katastrálnom území X. (ďalej byt č. X). Syn žalobkyne (žalovaný 2/) začal žiť so žalovanou 1/, ako druh a družka. Žalovaní mali v záujme bývať v byte č.X a preto žalovaná 1/ uzavrela so žalobkyňou zmluvu (dohodu) v roku 2001 o doživotnom užívaní bytu vo vlastníctve žalovanej 1./ č. bytu XX v dome súp. č. XXX evidovanom na LV č. XXXX v kat. území X. (ďalej byt č. XX). Žalovaní sa nasťahovali do bytu č. X a žalobkyňa s manželom do bytu č. XX. Účastníci v súvislosti s týmto uzatvorili dňa 22.05.2001 dohodu v zmysle ktorej, pri ukončení spolužitia syna žalobkyne so žalovanou 1/ v byte č. X a rozhodnutí žalovanej 1/ vrátiť sa do svojho bytu č. XX, vystáhuje sa žalovaná 1/ z bytu jej syna (byt č.X), kde mala dožiť žalobkyňa. V roku 2008 žalovaný 2/ (syn žalobkyne) previedol darom byt č. X do vlastníctva žalovanej 1/ potom, ako mu táto podvodne prisľúbila v byte č. X doživotné užívanie a prevedenie svojho bytu č. XX darom do vlastníctva žalobkyne, pre jej budúce zabezpečenie. Žalovaná 1/ teda účelovým konaním za použitia ľsti (podvodného konania) voviedla darcu do omylu, keď nedala zapísať právo doživotného bývania na žalovaného 2/ (darcu) na katastrálnom odbore a nepodpísala ani darovaciu zmluvu o prevode bytu č. XX pripravenej v štádiu návrhu JUDr. Evou Považanovou na žalobkyňu. Uvedeným konaním tak stratila žalobkyňa akékoľvek možné prístrešie na starobu. Žalovaná 1/ požiadala žalobkyňu z dôvodu, že ukončila spolužitie so synom žalobkyne v zmysle Zmluvy o doživotnom užívaní, aby uvoľnila jej byt č. XX. S vedomím žalovanej 1/, že by bola povinná umožniť žalobkyňi bývať v byte, ktorý získala darom od žalovaného 2/, prisľúbila jej žalovaná 1/ zakúpenie 1 izbového bytu, alebo poskytnutie financií na nákup bytu najneskôr do 2 rokov to je do januára 2015. Do bytu č. XX podľa dohody o doživotnom užívaní sa žalovaná 1/ nenastahovala, ale tento prenajala. Teda nebola splnená podmienka zániku platnosti doživotného užívania. Žalobkyňa stratila i dohodnutú možnosť vrátenia sa do bytu č. 8, ktorý od jej syna získala darom žalovaná 1/. Žalobkyňa nemá žiaden byt, pokiaľ by došlo k určeniu absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy a určenia vlastníckeho práva na žalovaného 2/, tým by nastala účinnosť bodu č. 7 dohody z r. 2001 a bude mať možnosť užívať byt č. 8, táto možnosť jej bola odňatá v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa bola nútená žiť v podnájme, čo je v rozpore s už uzavretou dohodou medzi účastníkmi a v absolútnom rozpore s dobrými mravmi. Sú tak naplnené dôvody naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a vykonania zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Rozpor s dobrými mravmi odôvodnila nasledovne:

- konanie, ktoré napĺňa znaky podvodu vylákaním z bytu č. 19 v roku 2013, neprevedením bytu č. XX na žalobkyňu v podiely 1/2, nezakúpením prisľúbeného 1 izbového bytu žalovanými, kde boli peniaze pripravené.
- znemožnenie od roku 2017 užívať bezodplatne byt č. X z dôvodu prevodu bytu zo žalovaného 2/ na žalovanú 1/,
- vedomosť žalovanej už od roku 2001, že v prípade ak sa zo žalovaným 2/ rozídu sú povinní umožniť užívať byt č. X žalobkyňi. Darovacia zmluva tak na žalovanú 1/ nebola medzi účastníkmi dobromyseľná, obchádzala zákon a bola v rozpore s dobrými mravmi,
- nezavkladovanie vecného bremena doživotného užívania bytu č. XX na žalobkyňu. Nedodržanie záverov z vyšetrovacieho spisu ORP-738/OSV-ZH- 2009 a nezabezpečenie doživotného užívania bytu č. X alebo bytu č. XX,
- vylákanie žalobkyňi z bytu č. XX pod zámienkou zakúpenia nového jednoizbového bytu,
- neprevedenie bytu č. XX na žalobkyňu a žalovaného 2/ žalovanou 1/ na základe vzájomnej dohody - spísanej zmluvy JUDr. Považanovou,
- konanie žalovaných v hrubom rozpore s dobrými mravmi, obchádzaním zmluvy a zákona pripravením žalobkyne o jedinú strechu nad hlavu, zadížením žalobkyňi pre uvedené ich konanie, napriek vedomosti o obsahu Zmluvy zo dňa 22.05.2001, že žalobkyňa nebude mať kam ísť, keď nadobudne nehnuteľnosť žalovaná 1/ - byt č. X do svojho vlastníctva. V zmysle Dohody zo dňa 22.05.2001 mala sa žalobkyňa vrátiť do bytu č. X z bytu č. XX a v zmysle bodu. 7 mal pôvodný vlastník (žalovaný 2/) strpieť žalobkyňu ako doživotnú užívateľku bytu č. 8. čo však žalovaní 1/ a 2/ účelovo znemožnili.

5. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť, z dôvodu, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná na podanie žaloby o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 12.02.2008 k bytu č. R., nebola účastníčkou darovacej zmluvy a neuzatvorila so žalobkyňou ani zmluvu o práve doživotného bývania, ktorá by bola zapísaná na katastri. Pokiaľ ide o zmluvu, v ktorej je obsiahnuté právo doživotného bývania, zo dňa 22.05.2001, žalovaná 1/ túto zmluvu podpísala a napriek tomu, že nebola zavkladovaná, túto zmluvu rešpektovala. Žalobkyňa v byte č. XX, bývala, možno do roku 2013, žalovaná 1/ nikdy žalobkyňi nebránila v užívaní tohto bytu. Žalobkyňa sama dobrovoľne z bytu odišla pred viac ako 6-timi rokmi,

nikdy neprejavila záujem sa vrátiť. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou v žalobe o tom, že mala uzavrieť nejakú ďalšiu darovaciu zmluvu, resp. prísľuby zakúpenia bytov nie sú pravdivé.

6. Žalovaný 2/ uviedol, že sa cíti byť viazaný dohodou o práve doživotného bývania žalobkyne zo dňa 22.05.2001. Byt č. X previedol na žalovanú 1/, pretože bolo mu trápne počúvať ako mu vravela, že v prípade že by sa mu niečo stalo, tak by žalovaná 1/ zostala na ulici alebo v dvojizbovom byte, preto pristúpil k uzavretiu darovacej zmluvy. Potom keď už žalovaná 1/ mala zabezpečené bývanie, aby on a jeho matka neostali na ulici, tak mal záujem uzatvoriť aj druhú zmluvu, ktorej predmetom by bol prevod bytu č. XX.

7. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 39, § 100 ods. 1, § 628 ods. 1, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa svedčí aktívna vecná legitimácia. Vecnú legitimáciu žalobkyne vyvodil z jej právneho postavenia, ako tretej osoby, ktorej právne postavenie je Darovacou zmluvou zo dňa 11.02.2008 dotknuté. Absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa môže dovolávať každý, kto má na tom právny záujem. Žalobkyňa sa v konaní domáha vyslovenia absolútnej neplatnosti Darovacej zmluvy zo dňa 11.02.2008, ktorá sa podľa nej svojím účelom prieči dobrým mravom, najmä tým, že žalovaní 1/ a 2/ uzavreli predmetnú Darovaciu zmluvu napriek tomu, že mali vedomosť o záväzku žalovaného 2/, vyplývajúcom z Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001, a to umožniť jeho rodičom (matke - žalobkyni) doživotné bezplatné bývanie v byte č. K. v prípade ak budú musieť uvoľniť byt č. XX (bližšie konkretizovanom) a následného určenia vlastníckeho práva jej syna H. N., (žalovaného 2) k bytu č. 8. Okresný súd mal za to, že z uvedených dôvodov žalobkyňou podaná žaloba je jediný vhodný spôsob ochrany práv žalobkyne, ktorá je na podanie takejto žaloby aktívne vecne legitimovaná. Následne sa okresný súd zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení. Keďže rozsudok, ktorým by súd vyhovel žalobnému návrhu by bol podkladom na vykonanie obnovy vlastníckeho práva pre žalovaného 2/ v príslušnom katastri nehnuteľností, a žalovaný 2/ sa cíti byť viazaný záväzkom vyplývajúcim z bodu 7. Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001. Požadovaným určením by sa podľa názoru prvoinštančného súdu priaznivo zlepšilo právne postavenie žalobkyne, ktorej by žalovaný 2/ umožnil doživotné bezplatné bývanie v byte č. 8, je teda daný naliehavý právny záujem žalobkyňa na podaní žaloby.

Okresný súd následne skúmal, či Darovacia zmluva uzatvorená medzi žalovaným 2/ ako darcom a žalovanou 1/ ako obdarovanou, ktorej predmetom bol prevod bytu č. Y. je neplatným právnym úkonom. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaná 1/, žalovaný 2/ a žalobkyňa, ako vedľajší účastník, uzatvorili dňa 22.05.2001 Dohodu o práve doživotného bývania v zmysle ktorej sa žalovaný 2/ ako nájomca trojizbového bytu č. X zaviazal, že umožní vo svojom byte doživotné bývanie pre žalovanú 1/ ako jeho družku a jej dcéru D.. Táto dohoda sa uzatvárala pre prípad, že by došlo medzi žalovaným 2/ a žalovanou 1/ k ukončeniu spoluzitia ako druh a družka ako aj v tej súvislosti, že žalovaná 1/ umožnila doživotné bývanie vo svojom byte č. XX pre žalobkyňu a jej manžela R. N.. V prípade, že by došlo k ukončeniu spoluzitia žalovaných žalovaná 1/ mala právo, ak sa tak rozhodne, presťahovať sa do svojho bytu č. XX. V tomto prípade, žalobkyňa a jej manžel R. ako doživotní užívatelia bytu č. XX, boli povinní byt č. XX uvoľniť v lehote 60 dní od písomného oznámenia žalovanej 1/, že mieni užívať svoj byt. Žalovaný 2/ sa v bode 7. uvedenej dohody zaviazal, že v prípade, ak jeho rodičia budú musieť uvoľniť byt č. XX, tak im umožní doživotné bezplatné bývanie vo svojom byte č. R.. Právo doživotného bývania nebolo zapísané do katastra nehnuteľností. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že nemohlo vzniknúť v prospech rodičov žalovaného 2/ a teda ani v prospech žalobkyne vecné bremeno doživotného bezplatného bývania v byte č.X/. Z uvedeného dôvodu záväzok žalovaného 2/ voči žalobkyni, ako jeho matke, umožniť jej doživotného bezplatné bývanie v byte č. 8 má nanajvýš povahu zmluvného (obligačného) záväzku. Uvedený záväzok žalovaného 2/ bol navyše podmienený splnením dvoch odkladacích podmienok a to ukončením spoluzitia žalovaných 1/ a 2/ ako druh a družky a doručenia písomného oznámenia žalovanej 1/, že mieni užívať svoj byt č. XX. V konaní nie je sporné že žalovaní 1/ a 2/ svoje spoluzitie ukončili v roku 2017 a tak isto nie je ani sporné, že žalobkyňa písomná výzva žalovanej 1/ nebola nikdy doručená. Naopak z výpovede žalobkyne ako aj žalovaného 2/ vyplýva, že žalobkyňa byt opustila v roku 2013 na základe ústnej výzvy žalovaného 2/, pričom kľúče od bytu mu odovzdala až v čase, keď už v predmetnom byte nemala osobné veci.

Žalovaný 2/, ako darca a žalovaná 1/ ako obdarovaná uzatvorili dňa 11.08.2008 Darovaciu zmluvu, v zmysle čl. II. ktorej žalovaný 2/ daroval žalovanej 1/ byt č.X(bližšie špecifikovaný). M. 2/ čl. V. ods. 2 Darovacej zmluvy, vyhlásil, že na byte č. 8 neviazali žiadne vecné bremená alebo iné ťarchy, okrem

záložného práva k bytu č. 8, ktoré vzniklo na základe § 15 zákona č. 182/XX93 Z.z. Z uvedeného zmluvného ustanovenia je zrejmé, že ani sám žalovaný 2/ v čase podpisu darovacej zmluvy nepovažoval svoj záväzok v zmysle bodu 7. Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001 za ťarchu viaznucu na darovanom byte. Žalovaný 2/ má v zmysle čl. V. ods. 4 Darovacej zmluvy právo na doživotné bezplatné bývanie v darovanom byte č. X a žalovaná 1/ sa zaviazala toto právo darcu rešpektovať. V zmysle čl. V. ods. 4 Darovacej zmluvy však nedošlo k platnému zriadeniu vecného bremena. Žalovanému 2/ nevzniklo vecné právo v podobe vecného bremena zodpovedajúcemu právu doživotného užívania bytu, nanajvýš možno hovoriť o zmluvnom (obligačnom) záväzku žalobkyne strieť jeho doživotné bezplatné bývanie v darovanom byte. Nakoľko podľa čl. V. ods. 6 darovacej zmluvy, návrh na vklad mali podať účastníci zmluvy vo vzájomnej súčinnosti, nemôže nesplnenie tejto spoločnej povinnosti žalovanou 1/, bez poskytnutia súčinnosti zo strany žalovaného 2/, ako druhého účastníka zmluvy, spôsobiť neplatnosť predmetnej darovacej zmluvy. Žalovaný 2/ mal možnosť aj sám podať návrh na vklad vecného bremena do katastra nehnuteľností, ktoré však nevyužil. Nepodanie návrhu na vklad vecného bremena zo strany žalovanej 1/ nemožno teda považovať za konanie žalovanej, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Okresný súd uviedol, že za konanie v rozpore s dobrými mravmi nemožno považovať konanie žalovanej 1/, ktorá prijala dar, ktorým bol byt, na ktorom neviazla žiadna ťarcha s výnimkou zákonného záložného práva v zmysle § 15 zákona č. 182/XX93 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu. Konanie žalovaného 2/, ktorý uzatvorením Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008, zmaril splnenie svojho zmluvného záväzku v zmysle bodu 7. Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001 (umožniť žalobkyni doživotné bezplatné bývanie v byte č. D.), ktorého splnenie záviselo do splnenia dvoch odkladacích podmienok, ako náhodilých zložiek právneho úkonu, ktorých naplnenie v budúcnosti bolo neisté, nespôsobuje podľa neplatnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008. Zakladá len prípadnú zodpovednosť žalovaného 2/ za škodu spôsobenú porušením tohto jeho zmluvného záväzku. Z konania žalovaných 1/ a 2/ nie je možné vyvodiť, že ich konanie bolo prioritne motivované zámerom poškodiť žalobkyňu a pripraviť ju o dôstojné prístrešie nad hlavou, nakoľko v čase uzatvorenia darovacej zmluvy, žalobkyňa už niekoľko rokov užívala byt č. XX patriaci žalovanej 2/ a zotrvala v ňom ešte ďalších 5 rokov. Keďže platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku (R 54/2010) na platnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008 nemajú vplyv okolnosti, ktoré nastali neskôr, a teda ani neuzatvorenie darovacej zmluvy v roku 2009, ktorou žalobkyňa chcela od žalovanej 1/ získať spoluvlastnícky podiel k bytu č. XX, ani okolnosti opustenia bytu č. XX žalobkyňou v roku 2013. Z výpovede žalovaného 2/ vyplývalo, že uzatvorenie Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008 nebolo podmienené uzatvorením darovacej zmluvy na byt č. XX, nakoľko druhú darovaciu zmluvu mal záujem uzatvoriť až potom keď už žalovaná 1/ mala zabezpečené bývanie. Skutočnosť, že darovanie bytu č. K. žalovaným 2/ žalovanej 1/ nebola podmienená prevodom bytu č. XX žalovanou 1/ na žalobkyňu a žalovaného 2/ vyplýva aj z voľby použitého typu zmluvy, keď žalovaní 1/ a 2/ prejavili jasne, určite a zrozumiteľne vôľu uzatvoriť darovaciu zmluvu (ako bezodplatnú zmluvu) a nevolili si iný pomenovaný zmluvný typ upravený v ôsmej časti Občianskeho zákonníka, ktorým je zámenná zmluva, v zmysle ktorej si zmluvné strany vymieňajú vec za vec.

Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že by bolo možné Darovaciu zmluvu zo dňa 11.08.2008 považovať za úkon priečiaci sa dobrým mravom, ktorý by bol všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi, okresný súd žalobu v časti o určenie jej neplatnosti zamietol. Nakoľko okresný súd nezistil existenciu dôvodov majúcich za následok absolútne neplatnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008, nedošlo ani k obnoveniu vlastníckeho práva žalovaného 2/ ako pôvodného vlastníka bytu č. 8, a preto okresný súd žalobu zamietol aj v časti určenia jeho vlastníckeho práva k bytu č. X.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP, z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. rozhodnutie zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

9. Odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho konanie má inú vadu, keď vyhodnotil pôvodný záväzok žalovaného 2/ o ktorého existencii mala vedomosť i žalovaná 1/ a bola aj jeho účastníčkou, len ako konanie v rozpore s dobrými mravmi jedného zo žalovaných. Nesprávne posúdil a vyhodnotil na základe

akých okolností a motívu došlo ku vzniku darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008, ako aj nesprávne posúdil odkladaciu podmienku zabezpečenia doživotného užívania žalobkyni, žalovanými v 1. a 2 rade.

V odvolaní uviedla, že obaja žalovaní v čase uzatvorenia darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008, na základe ktorej žalovaný 2/ daroval predmetný byt č.XX. žalovanej 1/ vedeli o existencii dohody z 22. 05. 2001 bodu 7, v ktorej sa zaviazal žalovaný 2/ umožniť doživotné užívanie žalobkyni bytu č. XX., pokiaľ bude musieť žalobkyňa uvoľniť byt č. XX, a teda vedeli, že nebudú splnené dohodnuté zmluvne podmienky stanovené dohodou zo dňa 22. 05. 2001 a to bod 7. Vedeli, že žalobkyňa v dôsledku darovacej zmluvy, ktorou žalovaný 2/ previedol žalovanej 1/ byt stratí jediné prístrešie nad hlavou. Týmto prevodom de facto žalovaná 1/ zabezpečila, aby nikdy nenastala povinnosť daná bodom č. 7 dohody zo dňa 22. 05. 2001 a nemusela tak strpieť povinnosť doživotného užívania matky žalovaného 2/ v byte, k čomu aj došlo, keďže žalovaní sa rozišli v roku 2017. Žalovaná 1/ tak nadobudla podvodným spôsobom vlastnícke právo dvoch bytov. Uvedená skutočnosť vyvracajú právny záver súdu prvej inštancie o tom, že konanie v rozpore s dobrými mravmi je konanie len jedného zo žalovaných, nakoľko ide o simultánne konanie žalovaných 1/ a 2/.

Pokiaľ ide o posúdenie vzniku darovacej zmluvy, odvolateľka poukázala na to, že žalovaná 1/ vedela o skutočnosti, že darovaciu zmluvu spisuje preto, že ak jej slovami „náhodou k niečomu dôjde, aby mala kde bývať“, teda aby bola majetkovo zabezpečená vlastníckym právom dvoch bytov (dôkaz - zápisnica z výsluchu v trestnom konaní žalovanej 1/ zo dňa 11. 07. 2009, výpoveď žalovaného 2/ dňa 26. 11. 20XX). Žalovaný 2/ ako uviedol previedol byt č. 8 na žalovanú 1, pretože bolo už mu trápne počúvať ako mu vravela, že v prípade že by sa mu niečo stalo, tak by žalovaná 2/ zostala na ulici alebo v dvojizbovom byte. Bolo teda preukázané, že uzatvorenie takejto zmluvy bolo práve z dôvodu nedôvodnej obavy žalovanej v 1/ rade o jej majetkové zabezpečenie. Teda neobstojí tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalovaní v 1 a 2 rade spoločne nepostupovali v záujme, aby žalobkyňa nemala strechu nad hlavou. Žalovaná 1/ sa tak nemôže ani block dovolávať právnej istoty, keď právnu neistotu vyvolala spoločne so žalovaným 2/ v záujme vylúčenia jej majetkového prospechu.

Dôkazom je i vedenie spoločnej domácnosti žalovaných, dohody o zakúpení bytu pre žalobkyňu, k čomu nedošlo. Žalovaný 2/ tiež odňal kľúče od bytu č. XX žalobkyni v čase vedenia spoločnej domácnosti so žalovanou 1/ (dôkaz - výsluch žalovaného 2/ dňa 26.11.20XX, zápisnica str. 9 zo dňa 16. 01. 2020). Výsledkom spoločného simultánneho konania žalovaných 1/ a 2/ je znemožnenie žalobkyni vrátenie sa do bytu č. 8, ktorý darovala žalovanému 2/ s tým, že ho bude môcť doživotne užívať počas staroby, pričom ide o osobu ŤZP. Uvedená skutočnosť je podporená i tým, že žalovaná neponúkla žalobkyni náhradný byt, ani nezabezpečila, nekúpila náhradné prístrešie, aj keď sa k tomu niekoľkonásobne zaviazala a prisľúbila. Žalovaná 1/ byt č. XX prenajíma, napriek tomu, že obidvaja žalovaní žalobkyni dali prísľub pred orgánmi činnými v trestnom konaní o tom, že doživotné užívanie jej zabezpečia a nebudú stav meniť. Bolo povinnosťou žalovanej 1/ urobiť všetky úkony a opatrenia, aby jej konanie nenapĺňalo znaky rozporu s dobrými mravmi pri podpísaní darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008. t. j. odmietnutie daru, odmietnutie postupu žalovaného 2/ pri vzniku darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008 ako i vylákание žalobkyne z bytu č. XX fiktívnou kúpou nového bytu, či prenajatie bytu č. XX iným osobám, bez ďalšej zábezpeky žalobkyne žalovanou 1/. Motív žalovaných, t.j. poškodenie žalobkyne hrubo v rozpore s dobrými mravmi, existujúceho v čase uzavretia darovacej zmluvy z hľadiska odkladacej podmienky, ktorá nastala v roku 2017, preukazujú aj ďalšie konanie žalovaných a dôkazy, ktoré boli nesprávne súdom posúdené a došlo k nesprávnym zisteniam a vade konania (uznesenie ORPZ-738/OSV-ZH-2009, zápisnica o výsluchu XX. J. zo dňa 11. 07. 2009, trestné oznámenie zo dňa 16. 06. 2009, svedecká výpoveď JUDr. Považanovej zo dňa 08. 01. 2020, zmluva o práve doživotného užívania bod 7, výpoveď žalovaného, darovacia zmluva z februára 2008 (JUDr. Považanová), darovacia zmluva z 11. 02. 2008, úradný záznam z 26. 03. 2009, výzva na splnenie povinnosti zo dňa 27. 04. 2009, odpoveď JUDr. Považanová zo dňa 18. 02. 20XX, výpoveď žalobkyne, doklad o zdravotnom stave, doklad o jednaní u JUDr. Považanovej).

Odvolateľka uviedla, že v roku 2013 ju podvodným spôsobom spoločne žalovaní 1/ a 2/ vylákali z bytu č. XX (dôkaz - výpoveď z pojednávania zo dňa 26. 11. 20XX), v ďalšom nepreviedli prisľúbený byt č. XX napriek vzájomnej dohode žalovaných na žalobkyňu, čím opäť porušujú dobré mravy, pripravili žalobkyňu o dôstojnú strechu nad hlavou a dostali ju do dlžôb, ktoré konanie preukazuje nesporne i motív existujúci vo vzájomných súvislostiach už v čase uzatvorenia darovacej zmluvy v roku 2008. Žalovaní od počiatku poznali obsah vzájomnej dohody z roku 2001, napriek tomu ich konanie nesmerovalo k tomu, aby obsah dohody naplnili, avšak k pravému opaku. Úmyselne tak s vedomím poškodili žalobkyňu. Poukázala na rozhodnutie R5/2009 podľa ktorého zmluvy, ktorých obsahom alebo účelom je páchanie trestnej činnosti, budú zväčša neplatné pre rozpor so zákonom a rozpor s dobrými mravmi nebude potrebné skúmať. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Mcdo 1/2011 absencia

dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretích osôb, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi. Poukázala tiež na aplikáciu čl. 4 ZoR v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17C/180/2018, keď rodinní príslušníci sú povinní si pomáhať a výkon ich vlastníckych práv bol posúdený v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolateľka uviedla, že je nesporné, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008 žalovaná 1/ súhlasila, iniciovala spísanie darovacej zmluvy a neurobila žiaden úkon k predídeniu toho, že keď žalovaný 2/ daruje byt č. XX. jej, znemožní tak doživotné užívanie bytu č. 8 žalobkyni, pritom žalovaná 1/ mala vedomosť o tejto skutočnosti z obsahu zmluvy zo dňa 22. 05. 2001. Žalovaná vedela, že nebude povinná zabezpečiť doživotné bývanie žalobkyni, súhlasila s tým, že žalovaný 2/ odobral kľúče žalobkyni od jej bytu č. XX (nič preto neurobila, aby daný stav odvrátila pre zachovanie dobrých mravov a čl. 4 ZoR a právnej istoty žalobkyni). Nepreviedla prisľúbený byt č. XX na žalobkyňu v podiele 1/2 a ani nezakúpila prisľúbený jednoizbový byt žalobkyni, kde boli peniaze pripravené. V čase uzatvorenia predmetnej darovacej zmluvy z 11. 08. 2008 mala žalovaná 1/ vedomosť, že v prípade ak sa rozídu so žalovaným 2/ (odkladacia podmienka) sú povinní umožniť užívať byt č. D. žalobkyni. Darovacia zmluva tak nebola medzi účastníkmi dobromyseľná, obchádzala zákon a bola v rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Mcd0 1/2011. Nepriamymi dôkazmi svedčiacimi o motíve žalovanej 1/ je nezavkladovanie vecného bremena doživotného užívania bytu č. XX na žalobkyňu, nedodržanie záverov vyšetrovacieho spisu ORP-738/OSV-ZH-2009 a nezabezpečenie žalobkyni doživotného užívania bytu č. X/ alebo bytu č. XX, vylákание žalobkyne z bytu č. XX pod zámienkou zakúpenia nového jednoizbového bytu, neprevedenie bytu č. XX na žalobkyňu a žalovaného 2/. Odvolateľka poukázala na zápisnicu z výsluchu v trestnom konaní zo dňa 11. 07. 2009, kde žalovaná 1/ uviedla, že „je pravdou a bola aj ochotná jeden z bytov prepísať na pani XX a mať pokoj... a možno jej aj povedala, že podpíše, keď jej vyplatí sumu 50 000,- Sk, no nemyslela to vážne, proste som to už nechala stav ako bol“. Žalobkyňa má za to, že z výpovedou žalovanej 1/ je preukázaný motív v rozpore s dobrými mravmi už v čase uzatvorenia darovacej zmluvy i do nadobudnutia odkladacej podmienky, kde partiálnymi časťami a konaniami spoločne pripravili žalobkyňu o jediné prístrešie nad hlavou a možnosť jej doživotného užívania bytu č. X v hrubom rozpore s dobrými mravmi. V žiadnom prípade nemožno hovoriť o dobromyseľnosti konania žalovanej 1/ a žalovaného 2/, ako i právnej istote. Keďže konaním žalovaných bol vytvorený práve stav právnej neistoty, žalobkyňa má za to, že ňou podaná žaloba pre porušenie jej práva je možnosťou domôcť sa doživotného práva užívania bytu a vrátiť peniaze, ktoré bola nútená od druhých ľudí si na starobu vyžiadať.

10. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať jej náhradu trov konania. Poukázala na to, že neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Na platnosť darovacej zmluvy teda nemôžu mať vplyv okolnosti, ktoré nastali neskôr, a teda ani neuzatvorenie darovacej zmluvy o rok neskôr, tak ako to prezentuje žalobkyňa. Samotný syn žalobkyne, teda žalovaný 2/ jednoznačne uviedol, že uzatvorenie darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008 nebolo podmienené uzatvorením darovacej zmluvy na byt č. XX. Žalobkyňa, pokiaľ ide o určenie absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy neuniesla dôkazné bremeno, a teda neprichádza do úvahy ani rozhodovanie o určení vlastníckeho práva tak, ako sa toho žalobkyňa domáhala.

11. Žalovaný 2/ sa k odvolaniu nevyjadril.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 1/ zotrvala na odvolaní, poukázala na to, že nebolo sporné, že dôvody neplatnosti zmluvy existovali už v čase jej vzniku, a to i existencia odkladacej podmienky, ktorá nastala v roku 2017. Zároveň z opatrnosti v prípade neúspechu žiadala žalobkyňa prihliadnúť na okolnosti osobitného zreteľa (zdravotného a sociálneho stavu žalobkyni) preukázané v konaní, a to i vzhľadom na fakt, že je v dôsledku konania žalovaných pripravená o prístrešie nad hlavou a rozhodnúť o trovách konania podľa § 257 CSP.

13. Žiadne iné vyjadrenia vo veci podané neboli.

14. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

15. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

17. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil správne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

XX. Odvolanie žalobkyne nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

20. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 ods. 1 CSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správne normy hmotného práva, ktoré správne interpretoval.

21. Odvolateľka v odvolaní namietala nesprávnosť rozhodnutia, v tom že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, a jeho konanie má inú vadu, keď vyhodnotil pôvodný záväzok žalovaného 2/, o ktorého existencii mala vedomosť i žalovaná 1/ a bola aj jeho účastníčkou, len ako konanie v rozpore s dobrými mravmi jedného zo žalovaných. Nesprávne posúdil a vyhodnotil na základe akých okolností a motívu došlo ku vzniku darovacej zmluvy zo dňa 11. 08. 2008, ako aj nesprávne posúdil odkladaciu podmienku zabezpečenia doživotného užívania žalobkyňi, žalovanými v 1. a 2 rade.

22. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V odôvodnení rozhodnutia uviedol ako vyhodnotil vykonané dokazovanie, pričom jeho hodnotenie dôkazov zodpovedá pravidlám formálnej logiky. Odvolací súd zdôrazňuje, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V konaní žalobkyňa tvrdila, že darovacia zmluva zo dňa 11.02.2008 o prevode vlastníctva bytu č. 8 z vlastníctva žalovaného 2/ na žalovanú 1/ je neplatná, z dôvodu, že ju žalovaní uzatvorili v rozpore s dobrými mravmi. Na žalobkyňi bola povinnosť - bremeno tvrdenia v tom, že žalovaní pri uzatváraní darovacej zmluvy konali v rozpore s dobrými mravmi. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobkyňu zaťažuje teda dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy žalovanými v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu, ak nie súd žalobu zamietne.

23. V konaní žalobkyňa tvrdila, že darovacia zmluva zo dňa 11.02.2008 o prevode vlastníctva bytu č. 8 z vlastníctva žalovaného 2/ na žalovanú 1/ je neplatná, z dôvodu, že ju žalovaní uzatvorili v rozpore s dobrými mravmi, keď obaja vedeli, že žalovaný 2/ má záväzky voči žalobkyňi - a to umožniť jej bezplatné doživotné bývanie v byte č. XX.XX.XXXX, , tak ako vyplýva z dohody účastníkov zo dňa 22.05.2001, pričom prevodom bytu žalovaní znemožnili žalobkyňi užívanie bytu č. M.. Žalobkyňa tak stratila akékoľvek možné prístrešie na starobu. Zároveň poukázala na neskoršie správanie žalovaných.

24. Odvolací súd udáva, že v konaní bolo zistené, že žalovaný 2/, ako darca a žalovaná 1/ ako obdarovaná uzatvorili dňa 11.08.2008 Darovaciu zmluvu, v zmysle čl. II. ktorej žalovaný 2/ daroval

žalovanej 1/ byt č. XXX/XXXX (bližšie špecifikovaný), žalovaný 2/ v čl. V. ods. 2 Darovacej zmluvy, vyhlásil, že na byte č. 8 neviazali žiadne vecné bremená alebo iné ťarchy, okrem záložného práva k bytu č. 8, ktoré vzniklo na základe § 15 zákona č. 182/XX93 Z.z.. Žalovaný 2/ má v zmysle čl. V. ods. 4 Darovacej zmluvy právo na doživotné bezplatné bývanie v darovanom byte č. 8 a žalovaná 1/ sa zaviazala toto právo darcu rešpektovať. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Zo zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie správne vyvodil, že z konania žalovaných 1/ a 2/ pri uzatváraní darovacej zmluvy nie je možné vyvodiť, že ich konanie bolo motivované zámerom poškodiť žalobkyňu a pripraviť ju o dôstojné prístrešie nad hlavou (čo podľa tvrdenia žalobkyne by bolo v rozpore s dobrými mravmi). Žalovaný 2/ uviedol, že jeho dôvodom na prevod vlastníctva bytu na žalovanú 1/ bolo, že mu bolo trápne počúvať ako mu žalovaná 1/ vravela, že v prípade že by sa niečo stalo, tak by žalovaná 1/ zostala na ulici alebo v dvojizbovom byte. Samotná vedomosť žalovaných o existencii dohody z 22. 05. 2001 bodu 7, v ktorom sa zaviazal žalovaný 2/ umožniť doživotné užívanie žalobkyňi v byte č. 8, pokiaľ bude musieť žalobkyňa uvoľniť byt č. XX, nespôsobuje neplatnosť darovacej zmluvy z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi. Konanie žalovaného 2/, ktorý uzatvorením Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008, zmaril splnenie svojho zmluvného záväzku v zmysle bodu 7. Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001 (umožniť žalobkyňi doživotné bezplatné bývanie v byte č. D.), nespôsobuje neplatnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008, zakladá len prípadnú zodpovednosť žalovaného 2/ za škodu spôsobenú porušením tohto jeho zmluvného záväzku. Navyiac odvolací súd udáva, že pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že konaním žalovaných stratila akékoľvek možné prístrešie na starobu, v konaní bolo nesporne zistené, že žalobkyňa na základe dohody so žalovanou 1/ o doživotnom užívaní bytu č. XX vo vlastníctve žalovanej 1/ ako to vyplýva z bodu 6 Dohody o práve doživotného bývania zo dňa 22.05.2001, v čase uzatvorenia darovacej zmluvy bývala v byte žalovanej 1/. Podľa dohody žalobkyňa mala povinnosť tento byt č. XX uvoľniť v prípade, že by došlo k ukončeniu spolužitia žalovaných a žalovaná 1/ by jej oznámila, že mieni byt užívať. Žalobkyňa byt č. XX prestala užívať v roku 2013, v tom čase nebola splnená ani jedna podmienka na vznik jej povinnosti uvoľniť byt č. XX. V konaní bolo nesporné že žalovaní svoje spolužitie ukončili v roku 2017, nebolo tiež sporné, že žalobkyňi písomná výzva žalovanej 1/ nebola nikdy doručená, teda žalobkyňi doteraz nevznikla povinnosť uvoľniť byt č. XX.

25. Žalobkyňa v odvolaní poukázala na to že žalovaná 1/ darovaciu zmluvu spísala preto, že ak „náhodou k niečomu dôjde, aby mala kde bývať“, teda aby bola majetkovo zabezpečená vlastníckym právom dvoch bytov, čím podľa žalobkyne bolo preukázané, že uzatvorenie takejto zmluvy bolo práve z dôvodu nedôvodnej obavy žalovanej v 1/ rade o jej majetkové zabezpečenie, preto podľa žalobkyne neobstojí tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalovaný v 1/ a 2/ rade spoločne nepostupovali v záujme, aby žalobkyňa nemala strechu nad hlavou. Odvolací súd udáva, že skutočnosť, že žalovaná 1/ chcela nadobudnúť byt nepreukazuje, že motívom uzatvorenia darovacej zmluvy bolo, aby žalobkyňa nemala strechu nad hlavou. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní nebolo preukázané, že by motívom žalovaných pri uzatváraní darovacej zmluvy bolo poškodenie žalobkyne, t.j. znemožnenie bývania. Žalovaná 1/ umožnila žalobkyňi v súlade s dohodou, ako to vyplýva z Dohody zo dňa 22.05.2001 bod 6, bývanie v jej byte č. XX, neboli naplnené podmienky pre uvoľnenie tohto bytu. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že žalovaná jej neponúkla náhradný byt, ani nezabezpečila, nekúpila náhradné prístrešie, uvedené nepreukazuje konanie žalovaných pri uzatváraní darovacej zmluvy v rozpore s dobrými mravmi.

26. Pokiaľ žalobkyňa, v odvolaní uvádza, že motív žalovaných v rozpore s dobrými mravmi pri uzatváraní darovacej zmluvy preukazujú nepriame dôkazy (nezavkladovanie vecného bremena doživotného užívania bytu č. XX na žalobkyňu, nedodržanie záverov vyšetrovacieho spisu ORP-738/OSV-ZH-2009 a nezabezpečenie žalobkyňi doživotného užívania bytu č. 8 alebo bytu č. XX, vylákание žalobkyne z bytu č. XX pod zámenkou zakúpenia nového jednoizbového bytu, neprevedenie bytu č. XX na žalobkyňu a žalovaného 2/ na základe vzájomnej dohody spísanej zmluvy JUDr. Považanovou, zápisnica z výsluchu v trestnom konaní zo dňa 11. 07. 2009, kde žalovaná 1/ uviedla, že je pravdou a bola aj ochotná jeden z bytov prepísať na pani N. a mať pokoj...) , odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky dôkazy predložené žalobkyňou v konaní, správne z nich zistil skutkový stav, vecne správne bolo aj právne posúdenie skutkového stavu, keď okresný súd dospel k záveru, že predmetná darovacia zmluva je platná, nebolo preukázané, žeby žalovaní pri uzatváraní darovacej zmluvy konali v rozpore s dobrými mravmi, tak ako to tvrdila žalobkyňa, pričom správne zdôraznil (v bode 34 odôvodnenia), že platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku (R 54/2010). Na platnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008 teda nemajú vplyv okolnosti, ktoré nastali neskôr.

27. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Mcdo 1/2011 podľa ktorého absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretích osôb, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi, odvolací súd udáva, že okresný súd nerozhodol v rozpore s týmto rozhodnutím NS SR (v danej veci išlo o riešenie úplne inej právnej otázky, iného skutkového stavu, súd riešil dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníctva od nevlastníka). Odvolateľka tiež v odvolaní poukázala na právny záver v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17C/180/2018, ktorý aplikoval čl. 4 ZoR (inštitút konania dobrých mravov), keď rodinní príslušníci sú povinní si pomáhať a zabezpečovať zvyšovanie úrovne rodiny, kde ich výkon vlastníckeho práva bol posúdený v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd udáva, že v konaní Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17C/180/2018 sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanej vypratať byt v ich vlastníctve. Súd v konaní sp. zn. 17C/180/2018 dospel k záveru, že v prípade žaloby žalobcov ide o výkon vlastníckeho práva v rozpore s dobrými mravmi, pretože žalovaná ako matka žalobcu 1/, resp. svokra žalobkyne 2/ darovala svoj byt žalobcom a žalobcovia nespĺnili dohodu a sporný byt nedarovali žalovanej. Odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie nerozhodol v rozpore s týmto rozhodnutím, predmet konania ani zistený skutkový stav nie je porovnateľný s konaním vo veci žalobkyňou uplatneného nároku.

28. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že by Darovacia zmluva uzatvorená dňa 11.08.2008 medzi žalovanými, bola právnym úkonom priečiacim sa dobrým mravom, ktorý by bol všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi, okresný súd správne žalobu v časti o určenie jej neplatnosti zamietol a nakoľko nezistil existenciu dôvodov majúcich za následok absolútne neplatnosť Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2008, nedošlo ani k obnoveniu vlastníckeho práva žalovaného 2/ ako pôvodného vlastníka bytu č. 8, a preto rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol žalobu o určenie vlastníctva je vecne správne.

29. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 28.06.2020 navrhla v prípade jej neúspechu rozhodnúť o trovách konania podľa § 257 CSP a nepriznať žalovaným náhradu trov konania, z dôvodu prihladenia na okolnosti osobitného zreteľa (zdravotné, sociálny stav žalobkyne) preukázané v konaní, a to i vzhľadom na fakt, že v dôsledku konania žalovaných je pripravená o prístrešie nad hlavou a nepriznať žalovaným náhradu trov konania.

30. Z ustanovenia § 257 CSP vyplýva, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania priznať. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

31. Žalobkyňa žiadala prihladiť na okolnosti osobitného zreteľa (zdravotné, sociálny stav žalobkyne) preukázané v konaní, a to i vzhľadom na fakt, že v dôsledku konania žalovaných je pripravená o prístrešie nad hlavou a z tohto dôvodu nepriznať žalovaným náhradu trov konania.

32. Odvolací súd skúmal, či na základe tvrdení žalobkyne v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihladiť. V sporovom konaní (ako je tomu nepochybne v danom prípade konania) sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci, v konaní boli úspešní žalovaní. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihladiť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. Odvolací súd udáva, že v konaní nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tvrdenie žalobkyne

o jej zdravotnom a sociálnom stave bez ďalšieho nespĺňa podmienky predpokladané v hypotéze ustanovenia § 257 CSP a jeho aplikáciu v prospech žalobkyne.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výrokoch o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie rozhodol podľa správneho ustanovenia zákona a tento aj správne aplikoval.

34. Keďže odvolací súd nezistil existenciu dôvodov osobitného zreteľa, pre ktoré by výnimočne nepriznal náhradu trov konania žalovaným, o trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a preto im vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. Žalovanej 1/ preto odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, v súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie. Žalovanému v 2/ rade v odvolacom konaní nevznikli žiadne náklady, preto odvolací súd rozhodol tak, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

35. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).